

FINLANDS AKADEMI

ALLMÄNNA VILLKOR OCH ANVISNINGAR FÖR FINANSIERING 2015–2016

31.8.2015

Dessa allmänna villkor för Finlands Akademis finansieringsbeslut tillämpas på utlysningar som genomförs 1.9.2015–31.8.2016 samt på beslut om dessa.

Akademiprojektsbidrag, akademiprogram, bidrag för anställning som och forskningsbidrag för akademiprofessor och akademiforskare, program för spetsforskningsenheter, bidrag för kliniska forskare, finansiering för mobilitet från och till Finland, finansiering för strategisk forskning, bidrag för anställning som forskardoktor, finansiering för forskningsinfrastruktur, finansiering för stärkande av universitetens profilering.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	TILLÄMPNINGSSOMRÅDE.....	4
1.1	Tillämpningsområdet för dessa villkor och anvisningar	4
1.2	Att ta emot och bekräfta finansieringen	5
2	HUR TOTALKOSTNADSMODELLEN TILLÄMPAS.....	5
2.1	Finansieringsandel	6
2.2	Vissa undantagsfall	6
3	ATT AVVIKA FRÅN FINANSIERINGSPLANEN	6
3.1	Om man vill ändra på årliga belopp	6
3.2	Om man vill ändra på finansieringsandelarna för delprojekt i ett konsortium.....	7
4	UTBETALNING AV MEDEL	7
4.1	Förskott.....	7
4.2	Begäran om utbetalning	8
4.3	Att göra en begäran om utbetalning i e-tjänsten.....	8
5	ANVÄNDNING AV MEDEL	9
5.1	Allmänna principer	9
5.2	Projektets basresurser.....	9
5.3	Projektkostnader som täcks med Akademinns finansiering	9
5.3.1	Lönebikostnader	10
5.3.2	Omkostnader	11
5.3.3	Effektiv arbetstid.....	11
5.3.4	Kostnader för forskarmobilitet	11
5.3.5	Kostnader för utländska forskares besök till eller forskning i Finland.....	12
5.4	Finansiering för internationell forskarmobilitet baserad på bilaterala avtal	12
5.5	Bidrag för kliniska forskare	13
5.6	Rådet för strategisk forsknings matchande bidrag för Horisont 2020	13
6	ANSTÄLLNING AV PERSONAL.....	13
6.1	Bidrag för anställning som akademiprofessor och akademiforskare.....	14
6.2	Bidrag för anställning som forskardoktor.....	14
6.3	Den ansvariga ledarens lönekostnader	15
6.4	De anställdas undervisningsmängd	15
7	ANSKAFFNINGAR MED FINANSIERING FRÅN AKADEMIN.....	15
7.1	Hantering av anläggningstillgångar	15
7.2	Anskaffningsutgift som minskats med bidrag	16

8	ÄNDRING I FINANSIERINGSBESLUT.....	16
9	TILLSYN, AVBRYTANDE OCH ÅTERKRAV AV FINANSIERING.....	17
10	IMMATERIELLA RÄTTIGHETER	18
	10.1 Samarbete med företag.....	18
11	ÖPPEN VETENSKAP	19
	11.1 Open access-publicering.....	19
	11.2 Öppna data	20
12	FORSKNINGSETIK	20
13	RAPPORTERING.....	20
	13.1 Forskningsrapport	20
	13.2 Revisionsberättelse	21
14	BESTÄMMELSER OM AKADEMINS FINANSIERING.....	21
	BILAGA 1: Ändringar i finansieringsbeslut.....	22
	(1) Ändring av det nya finansieringsbeslutets årliga belopp	22
	(2) Förlängning av finansieringsperiod	22
	(3) Tilläggsbidrag (dvs. kompensation).....	23
	(4) Byte av forskningsplats.....	24
	(5) Avstående från forskningsbidrag i sin helhet	25
	(6) Avstående från forskningsbidrag medan finansieringsperioden pågår	26
	(7) Byte av ansvarig ledare.....	26
	(8) Ändring av beslutsvillkor eller användningsändamål, väsentlig ändring i forskningsplan	27
	(9) Ändring av finansieringsandelarna av delprojekt i konsortium (preliminära anvisningar)	28

1 TILLÄMPNINGSOMRÅDE

1.1 Tillämpningsområdet för dessa villkor och anvisningar

Detta dokument innehåller både villkor och anvisningar för Finlands Akademis finansieringsbeslut. De allmänna villkoren och anvisningarna tillämpas på de utlysningar som genomförs mellan den 1 september 2015 och den 31 augusti 2016 samt på finansieringsbeslut om dessa utlysningar. Om det förekommer skillnader mellan den finska versionen av utlysningkungörelsen och den svenska översättningen är det den finska texten som gäller. Villkoren och anvisningarna gäller följande bidragsformer:

- akademiprojektsbidrag
- akademiprogram
- bidrag för anställning som akademiprofessor
- forskningsbidrag för akademiprofessor
- bidrag för anställning som akademiforskare
- forskningsbidrag för akademiforskare
- program för spetsforskningsenheter
- finansiering för forskarmobilitet (från och till Finland) baserad på bilaterala avtal
- bidrag för kliniska forskare
- finansiering för strategisk forskning
- bidrag för anställning som forskardoktor
- finansiering för forskningsinfrastruktur
- finansiering för stärkande av universitetens profilering.

Vid användning, utbetalning och övervakning av Akademinns forskningsbidrag följs statsunderstöds-lagen samt dessa villkor och anvisningar. Dessutom följs de eventuella särskilda villkor som nämns i finansieringsbeslutet. Akademinns finansiering beviljas för en viss tid. Våra finansieringsvillkor är desamma oberoende av om det är fråga om en statlig organisation eller en mottagare av ett statsunderstöd.

Villkoren och anvisningarna tillämpas då finansieringsmottagaren är en forskningsorganisation eller en stipendiat. De gäller både den ansvariga ledaren av forskningsprojektet och forskningsplatsen (forskningsorganisationen).

Akademinns finansiering kan inte användas för kommersiell verksamhet. Som kommersiell verksamhet räknas all verksamhet där varor eller tjänster erbjuds på den öppna marknaden.

Akademin kan finansiera sådana forskningsinfrastrukturer som används för icke-kommersiell verksamhet. Om infrastrukturen används också för kommersiell verksamhet får verksamheten endast vara kompletterande. Kompletterande verksamhet är verksamhet som har direkt anknytning till och är nödvändig för forskningsinfrastrukturens verksamhet eller som har en fast koppling till forskningsinfrastrukturens huvudsakliga (icke-kommersiella) verksamhet. För den kommersiella verksamhetens del får den kompletterande verksamhetens årskapacitet inte överstiga 20 procent av forskningsinfrastrukturens årliga totalkapacitet. Akademin måste meddelas så snabbt som möjligt om den överstiger 20 procent.

Med forskningsorganisation avses en sådan organisation som bedriver forskning och sprider information (t.ex. högskolor eller forskningsinstitut, organisationer som överför teknologi, organisationer som förmedlar innovationer och fysiska eller virtuella samarbetsforum inriktade på forskning) oavsett rättslig status (offentligrättslig eller privaträttslig organisationsform) eller finansieringskälla, vars främsta syfte är att bedriva grundforskning, industriell forskning eller experimentell utveckling och sprida resultaten genom undervisning, publikationer eller dataöverföring. När en sådan sammanslutning även idkar ekonomisk verksamhet ska finansieringen, kostnaderna och intäkterna i anslutning till den bokföras separat. De företag som till exempel i egenskap av delägare eller medlem utövar avgörande inflytande i sammanslutningen får inte ha företräde till de resultat som sammanslutningen uppnår.

Med forskningsinfrastruktur avses anläggningar, resurser och därmed sammanhängande tjänster som forskarsamhället använder för att genomföra forskning inom olika områden. Forskningsinfrastruktur omfattar vetenskaplig utrustning och forskningsmaterial, kunskapsbaserade resurser såsom samlingar, arkiv eller strukturerad vetenskaplig information, informations- och kommunikationsteknikbaserade infrastrukturer såsom gridnätverk, databehandling, programvara och kommunikationsverktyg samt alla andra unika medel som är nödvändiga för att bedriva forskning. Dessa infrastrukturer kan finnas på en enda plats eller vara utspridda (som ett organiserat resursnät).

1.2 Att ta emot och bekräfta finansieringen

Den sökande får ett meddelande om finansieringsbeslutet **per e-post. E-postadressen är den som den sökande har uppgett vid registrering i Akademiens e-tjänst.** I e-tjänsten kan den sökande se om ansökan fått bifall eller avslag samt läsa finansieringens villkor och anvisningar.

Akademiens finansiering tas emot och förvaltas av den ansvariga ledarens forskningsplats. För att finansieringen ska kunna utbetalas krävs att den ansvariga ledaren och därefter forskningsplatsen bekräftar att de tar emot finansieringen. Bekräftelsen görs i Akademiens e-tjänst **inom sex veckor från beslutsdagen, om inte annat nämns i beslutsmeddelandets särskilda villkor.** Bekräftelsen innebär att den ansvariga ledaren och forskningsplatsen godkänner finansieringsbeslutets innehåll i sin helhet och förbinder sig till att följa de villkor som Akademien ställt för medelsanvändningen. **Om en ansvarig ledare ansöker om ändring i finansieringsbeslutets årliga belopp (se kap. 3), måste ansökan om ändring göras före bekräftelsen om att finansieringen tas emot.**

Förbindelserna av forskningsplatserna för spetsforskningsenheter lämnas in enligt en separat process.

En bekräftelse av att finansieringen tas emot behövs inte vid mobilitetsstipendier (mobilitet från och till Finland).

2 HUR TOTALKOSTNADSMODELLEN TILLÄMPAS

Vid beredningen av Akademiens finansieringsbeslut, vid beslutsfattandet och vid verkställandet av besluten tillämpas huvudsakligen en totalkostnadsmodell. Eventuella undantag från denna tumregel nämns skilt vid varje bidragsform.

Akademins forskningsfinansiering är till sin natur samfinansierad verksamhet där alltid minst två parter svarar för kostnaderna för det projekt som finansieras. Då finansiering söks hos Akademien, förbinder sig universitet, forskningsinstitut och andra forskningsorganisationer vid den samfinansierade verksamheten genom att bidra till finansieringen med sin egen andel.

2.1 Finansieringsandel

Då totalkostnadsmodellen tillämpas är Akademins finansieringsandel vanligen högst 70 procent av ett projekts totalkostnader. Akademins finansieringsandel uppges (i procent) i beslutsmeddelandet under Beräkningsgrunder > Projektets finansiering > Akademins finansiering.

I finansieringen för strategisk forskning och stärkandet av universitetens profilering är Akademins finansieringsandel 100 procent av ett projekts totalkostnader. Det betyder att forskningsplatserna inte behöver bidra till finansieringen med sin egen andel.

Finansieringsandelen tillämpas lika på projektets alla kostnader, dvs. på både direkta och indirekta kostnader. Projektets omkostnader är indirekta kostnader (se 5.3.2). Akademins finansieringsandel är densamma för alla begäran om utbetalning samt för varje år under hela finansieringsperioden.

2.2 Vissa undantagsfall

På kostnadsberäkningen av akademiprofessorers och akademiforskarens löner tillämpas en tilläggs-kostnadsmodell och en omkostnadsandel på 12,5 procent. Trots detta tillämpas totalkostnadsmodellen även i dessa fall om personen i fråga har beviljats finansiering för forskningskostnader i anslutning till anställningen.

Totalkostnadsmodellen tillämpas inte heller på mobilitetsstipendier (dvs. finansiering för mobilitet till och från Finland) eller på eventuella beslut om fortsatt och tilläggsfinansiering för finansieringsbeslut som gjorts enligt modellen för tilläggs-kostnader.

Man kan också avvika från totalkostnadsmodellen i samfinansierade internationella utlysningar där finansiärerna tillsammans har beslutat om principerna för forskningsprojektets finansiering och ekonomiförvaltning.

3 ATT AVVIKA FRÅN FINANSIERINGSPLANEN

I Akademins finansieringsbeslut kan förutom den totala finansieringssumman också uppges projektets årliga belopp och utgiftsslag. Om den beviljade finansieringssumman är mindre än den ansökta summan har Akademien minskat både Akademins egen finansieringsandel och forskningsplatsens finansieringsandel proportionellt.

3.1 Om man vill ändra på årliga belopp

Denna punkt gäller inte bidrag för utvecklingsforskning.

Den årliga avvikelser från det årliga belopp som meddelas i beslutet får vara högst 15 procent. Kostnadsberäkningens utgiftsslag är riktgivande och det är tillåtet att avvika från dem, men endast om det stöder genomförandet av forskningsplanen. Vid avsevärda avvikelser är det skäl att kontakta föredragande för beslutet.

Om den ansvariga projektledaren inte kan förbinda sig vid den indelning i årliga belopp som ingår i Akademiens finansieringsbeslut (med beaktande av glidningen på 15 procent) ska hen framföra ett förslag på nya årliga belopp via Akademiens e-tjänst under *Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring > Ändra kostnadsberäkning*. Ansökan ska innehålla motiveringar och en ny kostnadsberäkning. Ändringsförslaget får inte överskrida det totalbelopp som Akademin har beviljat projektet. En ansökan om ändring i kostnadsberäkningen ska göras **inom sex veckor från beslutsdagen**, om inte annat nämns i beslutets särskilda villkor.

Noggrannare anvisningar finns i bilaga 1.

3.2 Om man vill ändra på finansieringsandelarna för delprojekt i ett konsortium

I vissa bidragsformer (program för spetsforskningsenheter, akademiprogram, finansiering för forskningsinfrastruktur och finansieringsprogram av rådet för strategisk forskning) är det möjligt att ansöka om en ändring av finansieringsandelarna för delprojekt i ett konsortium. Ansökan om ändring ska göras medan konsortieprojektet pågår.

Ändringsförslaget får inte överskrida det totalbelopp som Akademin har beviljat projektet, dvs. konsortiets sammanlagda finansiering får inte ändras.

Preliminära anvisningar finns i bilaga 1.

4 UTBETALNING AV MEDEL

För att finansieringen ska kunna utbetalas krävs att den ansvariga ledaren och forskningsplatsen bekräftar att de tar emot finansieringen (se 1.2). Akademin har ett utbetalningsförfarande som grundar sig på fakturering och som gäller alla forskningsplatser som får finansiering av Akademin. Det är forskningsplatsen som svarar för begäran om förskott och utbetalning. Forskningsplatsens ekonomi ska följa principerna om god förvaltning. Vi tar emot begäran om förskott och utbetalning i elektronisk form som nätfakturor. De kan också göras via e-tjänsten.

4.1 Förskott

Finländska universitet och yrkeshögskolor kan ansöka om förskott från Akademin. Förskottet betalas en gång och det motsvarar 10 procent av Akademiens finansieringsandel. Minimibeloppet för förskottet är 7 500 euro. Förskott utbetalas inte på mobilitetsstipendier, infrastrukturfinansiering och finansiering för stärkande av universitetens profilering.

Förskottet söks och utbetalas alltid det år då forskningsprojektet inleds. För projekt som inletts i början av året kan förskott sökas för perioden 1.1–31.12 senast den 20 februari. För projekt som inletts i mitten av året kan förskott sökas senast den 20 november, och då ska startdatumen för

utbetalningsperioden och finansieringsperioden vara desamma. Om ett projekt inleds t.ex. den 1 april ska perioden för begäran om förskott således anges som 1.4–31.12.

Förskotten för avslutande projekt ska lämnas tillbaka till Akademien före den sista begäran om utbetalning. Då lämnar man in en kreditfaktura för förskottsbetalningen eller markerar det betalade förskottet som en intäkt för projektet. Vi rekommenderar att förskottet jämnas ut då projektet slutförts. Krediteringsperioden ska överensstämma med perioden för den ursprungliga begäran om förskottsbetalning. Som typ av faktura i e-tjänsten väljs kreditfaktura för förskottsbetalning.

4.2 Begäran om utbetalning

Forskningsprojekt inlämnar begäran om utbetalning till Akademien för perioderna januari–april, maj–augusti och september–december. De lämnas in som nätfakturor eller via e-tjänsten senast den 20 maj, den 20 september och den 20 januari eller senast följande vardag. Akademins finansieringsandel är densamma i varje begäran och för varje år under hela finansieringsperioden.

Rapporteringen i samband med begäran om utbetalning utgår från arbetstidsredovisningen och projektbokföringen, som i sin tur bygger på affärsbokföring. Dessutom ska projektens kalkylerade allmänna omkostnader och lönebikostnader härledas ur samfundets kostnadsberäkning. För de kalkylerade utgiftsposterna ska forskningsplatsen årligen lämna in en separat rapport till Akademins registratorskontor. Rapporten ska bygga på forskningsplatsens (forskningsorganisationens) bokslut. I rapporten ska ingå information om koefficienterna för lönebikostnader, omkostnader och effektiv arbetstid.

Om finansieringsmottagaren inte tillförlitligt kan räkna eller av någon annan orsak inte uppvisar en koefficient som härletts ur bokföringen, godkänner Akademien en koefficient för lönebikostnader som är högst 50 procent av lönerna för effektiv arbetstid inom projektet.

Om finansieringsmottagaren inte tillförlitligt kan räkna eller av någon annan orsak inte uppvisar en koefficient som härletts ur bokföringen, godkänner Akademien en koefficient för omkostnader som är högst 20 procent av det totala beloppet av lönerna och lönebikostnaderna för effektiv arbetstid inom projektet.

De koefficienter för lönebikostnader och omkostnadsandelen som godkänts i finansieringsbeslutet gäller under hela finansieringsperioden. På finansieringsbeslut som fattats enligt modellen för tilläggskostnader tillämpas den 12,5 procents omkostnadsandel som ingår i beslutet.

Akademien ber utfallsuppgifter för de olika kostnadsslagen för projekt enligt totalkostnadsmodellen både från projektets start och för perioden i fråga. Därtill ska motsvarande uppgifter ges beträffande Akademins finansieringsandel. Akademins finansieringsandel räknas ut enligt det procenttal som anges i beslutet. En begäran om utbetalning innehåller också en rapport över årsverken.

4.3 Att göra en begäran om utbetalning i e-tjänsten

Att skicka en begäran om utbetalning som en nätfaktura ur forskningsplatsens eget faktureringsystem lämpar sig endast för sådana organisationer som har t.ex. fler än tio akademifinansierade projekt.

Via Akademiens e-tjänst kan man också göra enskilda nätfakturor som innehåller en redovisning och en specifikation över årsverken. Detta lämpar sig bäst för de organisationer som har t.ex. 1–5 finansierade projekt. Logga in på e-tjänsten via www.aka.fi/sv > Gå till e-tjänsten (i e-tjänsten ska du välja *Utbetalning*). Registratorskontoret kan på begäran ge forskningsplatsen faktureringsrättigheter. Om forskningsplatsen inte tidigare har fått finansiering från Akademin ska den kontakta Akademiens ekonomienhet för att få mer information.

5 ANVÄNDNING AV MEDEL

5.1 Allmänna principer

Akademiens forskningsfinansiering får användas endast för det ändamål som anges i beslutet. Finansieringsmottagaren måste också följa de särskilda villkor som eventuellt nämns i beslutet.

Om en akademifinansierad forskningsorganisation eller forskningsinfrastruktur också bedriver kommersiell verksamhet ska verksamhetens finansiering, kostnader och intäkter bokföras skilt. Akademin måste meddelas så snabbt som möjligt om den kommersiella verksamhetens (dvs. den kompletterande verksamhetens) årskapacitet överstiger 20 procent av totalkapaciteten

Finansieringen beviljas som ett totalbelopp som inte får överskridas. Finansieringen kan bara användas för att täcka kostnader som uppkommit under finansieringsperioden. Den ansvariga ledaren och forskningsplatsen ansvarar för att finansieringen används enligt beslutet, enligt dessa allmänna villkor och anvisningar samt enligt andra föreskrifter och bestämmelser (se kap. 14).

Vid finansieringen av spetsforskningsenheter, forskningsinfrastruktur, strategisk forskning och utvecklingsforskning kan Akademiens finansiering under vissa förutsättningar överföras till en annan forskningsplats. Det är den ansvariga ledarens forskningsplats som tar emot Akademiens finansiering. Finansieringen kan överföras till de forskningsplatser som uppges i ansökan, om inte annat nämns i finansieringsbeslutet. Enligt 7 § i statsunderstödslagen ska den ansvariga ledarens forskningsplats ingå ett avtal med de övriga akademifinansierade forskningsplatserna om understödets användning, övervakning och villkor. Forskningsplatsen ansvarar för medelsanvändningen till det fulla beloppet, även om en del av finansieringen skulle ha flyttats till en annan forskningsplats.

5.2 Projektets basresurser

Akademin finansierar ett forskningsprojekt endast om forskningsplatsen åtar sig att svara för projektets basresurser. Dessa beror på den forskning som ska genomföras, men vanligen är det fråga om samma basresurser som institutionens övriga forskare har till sitt förfogande: arbets- och laboratorielokaler, apparatur (inkl. datorutrustning) samt telekommunikations-, telefon-, post-, kopierings- och bibliotekstjänster.

5.3 Projektkostnader som täcks med Akademiens finansiering

Med Akademiens finansiering kan man täcka både ett projekts direkta (t.ex. löner) och indirekta (t.ex. kostnader för utrymmen) kostnader. Samtliga kostnader täcks med samma procentandel,

som nämns i beslutet. Forskningsprojekt finns bl.a. inom följande bidragsformer: akademiprojektsbidrag, akademiprojektsbidrag med särskild inriktning, akademiprogram, program för spetsforskningsenheter, finansiering för strategisk forskning, forskningsbidrag för forskaranställningar och stärkande av universitetens profilering. Anvisningar om avlöningsbidrag för forskaranställningar följer nedan.

Akademins forskningsbidrag får användas inom ramen för forskningsplanen för att täcka kostnader som uppkommer av

- löner och arvoden samt lönebikostnader (se 5.3.1)
- omkostnader (se 5.3.2)
- resor
- forskarmobilitet (se 5.3.3)
- nationellt och internationellt samarbete
- genomförandet av interaktionsplanen (gäller finansieringen för strategisk forskning)
- beredning av internationella projekt
- möten i anslutning till forskningssamarbete
- utrustning
- publiceringsverksamhet, särskilt publiceringsavgifter för open access-publicering via den s.k. gyllene vägen
- utländska forskares besök till eller forskning i Finland (se 5.3.4).

Om Akademin kräver en revisionsrapport på projektet kan också revisionskostnaderna godkännas som projektkostnader, även om de skulle uppkomma efter finansieringsperiodens slut.

Också mervärdesskatten betalas ur det beviljade bidraget. En förutsättning är att mervärdesskatten kvarstår som en slutlig kostnad för understödmottagaren och att mottagaren inte kan avdra den i sin bokföring. Om mervärdesskatten inte kvarstår som en slutlig kostnad kan den inte heller inkluderas i kostnaderna av ett forskningsprojekt som Akademin finansierar. Det är inte tillåtet att använda Akademin finansiering för att överkompensera bidragmottagaren genom att betala kostnader som inte kvarstår som slutliga kostnader för mottagaren.

5.3.1 Lönebikostnader

Lönebikostnaderna allokeras till projektet med hjälp av en koefficient för lönebikostnader. Vanligen är den en procentandel av de direkta löner som allokeras till projektet. Kostnader som täcks med koefficienten för lönebikostnader är åtminstone

- löner för frånvaro med lön
- semesterpenning
- socialskyddsavgifter
- pensionsavgifter
- olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier
- övriga motsvarande arbetsgivaravgifter samt återbäringar av dessa.

I koefficienten för lönebikostnader kan också ingå andra personalkostnader (t.ex. företagshälsovård), såtillvida de inte har inkluderats i omkostnaderna.

5.3.2 *Omkostnader*

Omkostnader är sådana projektkostnader som inte allokeras direkt till projektet, utan allokeringen görs indirekt, utgående från forskningsplatsens fördelningsgrunder i enlighet med matchningsprincipen. Då projektets kostnader indelas i direkta och indirekta kostnader ska man följa de principer som allmänt används vid forskningsplatsen.

Omkostnaderna allokeras till projektet med hjälp av en omkostnadskoefficient. Vanligen är den en procentandel av den totala summan av lönebikostnader och löner för effektiv arbetstid inom projektet.

De kostnader som täcks med omkostnadskoefficienten är bl.a. kostnader för administrativa tjänster, stödberättigande avskrivningar av maskiner och utrustning samt kostnader för utrymmen (så tillvida de inte behandlas som direkta kostnader enligt allmänna beräkningsprinciper).

5.3.3 *Effektiv arbetstid*

Med effektiv arbetstid avses den faktiska arbetstid som allokerats till en viss beräkningspost, exklusive frånvaron med lön eller andra frånvaron. Som direkta projektkostnader godkänns den del av en persons lön som motsvarar personens effektiva arbetstid inom projektet. I Akademiens budgeteringsmall kan man ange 1.0 som koefficient för den effektiva arbetstiden. Därmed budgeteras arbetstiden endast som antal månader motsvarande den effektiva arbetstiden.

5.3.4 *Kostnader för forskarmobilitet*

I Akademiens finansieringsbeslut (bl.a. om bidrag för forskaranställningar) kan ingå en mobilitetsersättning. Ersättningen nämns i beslutet under "Övriga kostnader". Mobilitetsersättningens storlek räknas på följande sätt (rekommendation):

- en forskare utan underhållsberättigade barn eller andra underhållsberättigade:
1 050 €/mån.
- en forskare med underhållsberättigade barn eller andra underhållsberättigade:
1 500 €/mån.

Resekostnaderna för medföljande familjemedlemmar kan betalas om mobilitetsperioden räcker minst sex månader och om perioden inkluderats i finansieringen.

Mobilitetsersättningen kan täcka de extra kostnader som uppkommer av forskarens arbete utomlands. Eftersom ersättningen betalas enligt gällande praxis vid forskningsplatsen ska mottagaren kontakta forskningsplatsens personal- och ekonomiförvaltning. Om forskningsplatsen betalar mobilitetsersättningen som en skattebelagd ersättning innehålls lönebikostnaderna från ersättningen.

Om forskningsplatsen betalar mobilitetsersättningen som ett stipendium måste forskningsplatsen innan stipendiebeslutet fattas kontakta skatteförvaltningen för att ta reda på vilka skattepåföljder stipendiet kan ge upphov till. Akademin ansvarar inte för de skattepåföljder som betalningen av

ett stipendium medför. Både stipendiaten och den som beviljar stipendiet är skyldiga att omedelbart meddela Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA om stipendiet (se www.mela.fi). Stipendiaten är skyldiga att själv ordna försäkringsskydd enligt lagen.

5.3.5 Kostnader för utländska forskares besök till eller forskning i Finland

För kortvariga forskningsbesök av icke-EU-baserade forskare är det rekommenderade stipendiet (inkl. ersättning för logi) 80–186 euro/dygn. Detta inkluderar ett personligt stipendium på 39 euro och högst 147 euro ersättning för logi).

Stipendier för icke-EU-baserade forskares forskningsarbete i Finland kan täcka en period på högst ett år. Stipendiets storlek (inkl. ersättning för logi) för besök som varar längre än en månad räknas ut enligt följande rekommendation:

- magister (eller motsvarande nivå): 1 600–1 800 euro/mån.
- doktor (eller motsvarande nivå): 1 800–2 500 euro/mån.
- professor 2 500–4 100: euro/mån.

Särskilt högklassiga gästprofessorer kan beviljas högre stipendium än det som uppges här.

Stipendiatus skyldighet att ordna sitt eget pensions-, olycksfalls- och livförsäkringsskydd har tagits i beaktande i stipendiebeloppet.

5.4 Finansiering för internationell forskarmobilitet baserad på bilaterala avtal

De stipendier som beviljas för mobilitet från och till Finland baserar sig på Akademiens bilaterala avtal. Stipendierna kan utnyttjas vid forskningsarbete utomlands, forskarutbildning och utländska forskares arbete i Finland.

Totalkostnadsmodellen tillämpas inte på Akademiens stipendier för mobilitet från och till Finland. Stipendiet får användas endast för det ändamål som nämns i finansieringsbeslutet.

Vid mobilitet till Finland och vid samfinansieringen med DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) betalas finansieringen till forskningsplatsen enligt den begäran om utbetalning som lämnats in till Akademien.

I ett stipendium som beviljats för mobilitet från Finland ingår ett månatligt stipendium. Det beviljade stipendiet kan också täcka resekostnader. Resekostnaderna för medföljande familjemedlemmar kan inkluderas i beslutet om de nämns i ansökan och om forskaren och hans familj vistas utomlands i minst sex månader. Det beviljade stipendiet täcker inte flyttkostnader.

Begäran om utbetalning av stipendium för mobilitet från Finland görs med Akademiens blankett som finns på webben på www.aka.fi/sv > Finansiering > Medelsanvändning > Blanketter. Begäran ska skickas underskriven till Akademien per post senast en månad före den första utbetalningsdagen. Akademien betalar ut stipendier på mottagarens bankkonto i Finland den 15 varje månad. Begynnelse datumet (den 15 varje månad) för utbetalningen av de månatliga raterna ska uppges i begäran om utbetalning. Också personbeteckningen och kontonumret (IBAN) ska uppges.

Akademins mobilitetsstipendier är huvudsakligen skattefria. Både stipendiaten och den som beviljar stipendiet är skyldiga att meddela Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA om stipendiet (se www.mela.fi). Stipendiaten är skyldig att själv ordna försäkringsskydd enligt lagen. Stipendiaten ska dessutom själv kontrollera visumvillkoren till mållandet och ansöka om visum.

5.5 Bidrag för kliniska forskare

Med klinisk forskare avses en läkare med doktorexamen som är sysselsatt med kliniskt arbete. Akademins bidrag för kliniska forskare beviljas inte till heltidsanställda universitetsforskare. Bidraget är avsett för avlöning av den kliniska forskarens **deltidsforskning** (20–50 % av arbetstiden). Forskaren och forskningsplatsen ska komma överens om avlöningen enligt forskningsplatsens lönesystem.

Utöver lönen kan även forskningskostnader inkluderas i bidraget. Akademien finansierar högst 70 procent av totalkostnaderna för ett projekt som främjar kliniska forskarkarriärer.

5.6 Rådet för strategisk forsknings matchande bidrag för Horisont 2020

Rådet för strategisk forskning (RSF) vid Finlands Akademi beviljar matchande bidrag på nationell nivå till sådana forskningsprojekt som har fått finansiering inom ramen för prioriteringen Samhällsutmaningar i Horisont 2020, EU:s ramprogram för forskning och innovation. Det matchande bidraget söks för att kompensera ett finansieringsunderskott. Underskottet uppstår av skillnaden mellan den omkostnadsandel som uträknats enligt den finländska totalkostnadsmodellen och den ersättning för indirekta kostnader som följer Horisont 2020-modellen. Bidraget beviljas enligt en procentandel som RSF bestämmer. Det ansökta bidraget är minst 7 500 euro. Det anvisas till forskningsplatsen, inte till projektet, och det ska användas för att täcka indirekta kostnader (omkostnader).

Bidraget kan inte användas för ekonomisk verksamhet. När en sammanslutning även idkar ekonomisk verksamhet ska finansieringen, kostnaderna och intäkterna i anslutning till den bokföras separat. Bidraget beviljas med en revisionsplikt. Bidragsmottagaren ska vara beredd på att vid behov visa att det matchande bidraget inte riktas till sådana indirekta kostnader som har finansierats av EU-kommissionen.

6 ANSTÄLLNING AV PERSONAL

Den personal som avlönas med Akademins forskningsbidrag ska stå i anställningsförhållande till forskningsplatsen. Det rekommenderas att anställningsförhållandet ska pågå minst under hela finansieringsperioden, om inte någon särskild orsak i anslutning till genomförandet av forskningsplanen förutsätter ett kortare anställningsförhållande.

Avlöningen av och de övriga anställningsvillkoren för den personal som anställs med finansiering från Akademien ska följa de tjänste- och arbetskollektivavtal som gäller vid forskningsplatsen samt övriga bestämmelser om villkoren för anställningsförhållandet.

6.1 Bidrag för anställning som akademiprofessor och akademiforskare

Då Akademien beviljar bidrag för anställning som akademiprofessor eller akademiforskare ska forskningsplatsen använda bidraget för att tillsätta posten i fråga. Forskningsplatsen ska anställa akademiprofessorn eller akademiforskaren minst för finansieringsperioden.

På kostnadsberäkningen av akademiprofessorers och akademiforskares löner tillämpas tilläggs-kostnadsmodellen. I finansieringsbeslut om lönerna räknas omkostnaderna utöver de övriga kostnaderna till 14,29 procent, i vilket fall beslutet innehåller en omkostnadsandel på 12,5 procent.

I finansieringsbesluten ingår lönebikostnader på 28 procent. Akademien ansvarar inte för eventuella andra kostnader som är specifika för arbetsgivaren. Arbetsgivaren ska dock se till att lörens relativa konkurrenskraft vid forskningsplatsen upprätthålls.

Anställningarna som akademiprofessor och akademiforskare är avsedda endast för forskning på heltid och därmed sammanhörande verksamhet. I arbetsuppgifterna ingår undervisning inom forskarens eget område. Andra uppgifter som inte direkt sammanhänger med forskarens egen forskning får inte fördröja själva forskningen. Undervisningen och handledningen av lärdomsprov ges utan separat ersättning, motsvarande 5 procent av den årliga arbetstiden. Sammanlagt får högst 10 procent av den årliga arbetstiden användas för undervisning och andra uppgifter.

Akademien ska omedelbart meddelas om en person som beviljats bidrag för anställning som akademiprofessor eller akademiforskare inte fortsätter i sin anställning. Personen ska också då avstå från finansieringen. Den ansvariga ledaren ska i detta fall lämna in en ansökan om ändring via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring*). Läs mer i bilaga 1.

6.2 Bidrag för anställning som forskardoktor

En anställning som forskardoktor är avsedd för forskning på heltid. Forskardoktorn ska under hela finansieringsperioden stå i anställningsförhållande till sin forskningsplats. En forskardoktors uppgift är att bedriva forskning enligt framförd forskningsplan. Därtill rekommenderar Akademien att forskardoktorer handleder lärdomsprov och ger undervisning i anslutning till sitt eget forskningsområde.

Bidraget täcker forskardoktors avlöningskostnader, vilka bestäms enligt forskningsplatsens lönesystem. Bidraget är avsett för forskardoktors lön i 36 månader. Bidraget får inte användas för andra personers löner. En akademifinansierad forskardoktor får inte heller få lön från ett annat akademifinansierat forskningsprojekt. En forskardoktor kan även beviljas finansiering för att täcka forsknings- och mobilitetskostnader.

Akademien ska omedelbart meddelas om en person som beviljats bidrag för anställning som forskardoktor inte kan fortsätta i sin anställning, t.ex. för att hen byter arbetsuppgift. Personen ska också då avstå från finansieringen. Den ansvariga ledaren ska i detta fall lämna in en ansökan om ändring via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring*). Läs mer i bilaga 1.

6.3 Den ansvariga ledarens lönekostnader

Utgångspunkten är att Akademiens finansiering för forskningsprojekt i första hand är avsedd för avlöning av heltidsanställda forskare inom projektet samt för övriga projektkostnader.

Den ansvariga projektledarens avlöningskostnader kan i enlighet med totalkostnadsmodellen inkluderas i de projektkostnader som ska finansieras. Lönen är avsedd för att den ansvariga ledaren ska leda projektet. En förutsättning för att lönekostnaderna kan faktureras är att detta finns nämnt i ansökans kostnadsberäkning och forskningsplan. Om inte annat nämns i finansieringsbeslutet bör kostnaderna proportioneras så att de i ett fyraårigt forskningsprojekt motsvarar högst 1,5 månader effektiv arbetstid per år.

Akademin kan dessutom bevilja högst ett års finansiering för avlöningen av en ansvarig ledare av ett akademiprojekt. Finansieringen beviljas endast av särskilt vägande forskningsrelaterade skäl (t.ex. arbete utomlands, återkomst från utlandet eller överflyttning till en annan forskningsorganisation eller ett företag i Finland). Avlöningen ska förbättra möjligheterna att genomföra akademiprojektet. Detta noteras i beslutsmeddelandets särskilda villkor.

Finansieringen för strategisk forskning kan användas för att betala lön till konsortiets ledare och koordinator under finansieringsperioden.

6.4 De anställdas undervisningsmängd

Vi rekommenderar att forskare som avlagt doktorsexamen och som fått finansiering från Akademin (inkl. finansiering för forskaranställning) utan separat ersättning undervisar eller handleder lärdomsprov med anknytning till forskningen så att den sammanlagda arbetstiden som de använder för undervisningen eller handledningen utgör 5 procent av den årliga arbetstiden (enligt kollektivavtalet). Undervisningen eller andra uppgifter som inte har direkt koppling till forskarens egen forskning ska dock inte utgöra mer än 10 procent av den årliga arbetstiden.

Om akademifinansierade doktorander undervisar rekommenderar vi att undervisningen ska anknyta till forskningen och utgöra högst 5 procent av den årliga arbetstiden. Undervisandet får inte fördröja avhandlingen.

7 ANSKAFFNINGAR MED FINANSIERING FRÅN AKADEMIN

Finansieringsmottagaren är skyldig att kontrollera om det projekt som Akademin finansierar lyder under lagen om offentlig upphandling. Den ansvariga ledaren ska dessutom vid behov se till att eventuella upphandlingar konkurrensutsätts i enlighet med de förfaranden som nämns i lagen.

7.1 Hantering av anläggningstillgångar

Material, utrustning och litteratur som anskaffats med finansiering från Akademin ägs och förvaltas av forskningsplatsen. Parterna kan sinsemellan komma överens om andra förfaranden i fråga om forskningsinfrastruktur. Denna överenskommelse ska göras skriftligt och meddelas till Akademin redan då finansieringen för infrastrukturen söks. I samprojekt mellan flera forskningsplatser

ska parterna skriftligen komma överens om infrastrukturens användning, ägandeförhållanden och läge, också efter att finansieringsperioden har löpt ut.

Om finansieringsbeslutet också täcker anskaffning av utrustning kan denna finansiering behandlas som ett investeringsbidrag. Ett investeringsbidrag kan beviljas för anskaffning av materiella eller immateriella tillgångar.

Om finansieringen har beviljats för anskaffning eller grundläggande förbättring av anläggningstillgångar som används för ett visst ändamål får dessa tillgångar inte på ett bestående sätt användas för något annat ändamål än det som bestämts i statsunderstödsbeslutet. Ett investeringsbidrag som Akademien beviljat får inte användas för att finansiera leasingavtal. Likaså får inte ägande- eller besittningsrätten till tillgångar överlåtas till någon annan under den i statsunderstödsbeslutet angivna användningstiden.

7.2 Anskaffningsutgift som minskats med bidrag

Akademien förutsätter att bokföringsnämndens allmänna anvisning tillämpas på avskrivningar. I nämndens allmänna anvisning om avskrivningar enligt plan (16.10.2007) ges råd för hur ett investeringsbidrag ska bokföras. Enligt anvisningarna (kap. 2.5) bokförs ett investeringsbidrag som erhållits för anskaffning av en tillgång som hör till bestående aktiva i form av utgiftsöverföring som en minskning av anskaffningsutgiften. Basen för avskrivningarna utgörs då av anskaffningsutgiften minskad med det erhållna bidraget. I noterna till balansräkningens passiva sida uppges med iakttagande av väsentlighetsprincipen den totala anskaffningsutgiften för den aktuella tillgången, som hör till bestående aktiva, och den andel som har avdragits med investeringsbidraget.

8 ÄNDRING I FINANSIERINGSBESLUT

Akademien måste på förhand godkänna alla väsentliga ändringar som görs i innehållet av dess finansieringsbeslut eller i medelsanvändningen. Akademien kan vid behov ändra på finansieringsbeslutet enligt ansökan.

Ansökan om ändring i finansieringsbeslut görs av den ansvariga ledaren via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring*). Ansökan ska innehålla tillräckliga motiveringar samt alla de uppgifter som anses nödvändiga för ärendet. Till ansökan ska bifogas alla väsentliga dokument. **Läs mer om hur man ansöker om ändring i bilaga 1.**

Ändringar som kräver Akademiens godkännande är

- 1) ändring av det nya finansieringsbeslutets årliga belopp (se 3.1)
- 2) förlängning av finansieringsperiod
- 3) tilläggsbidrag (dvs. kompensation, beslut enligt tilläggskostnadsmodellen)
- 4) byte av forskningsplats
- 5) avstående från forskningsbidrag i sin helhet (då finansiering inte har använts)
- 6) avstående från forskningsbidrag medan finansieringsperioden pågår (då finansiering har använts)
- 7) byte av ansvarig ledare

- 8) ändring av beslutsvillkor eller användningsändamål, väsentlig ändring i forskningsplan
- 9) ändring av finansieringsandelarna av delprojekt i konsortium (se 3.2).

9 TILLSYN, AVBRYTANDE OCH ÅTERKRAV AV FINANSIERING

Akademien har rätt att följa och övervaka användningen av beviljad finansiering samt att verkställa inspektioner av mottagarens ekonomi och verksamhet om de är nödvändiga med tanke på tillsynen av medelsanvändningen. Akademien har även rätt att inspektera hur forskningen genomförs, hur bokföringen sköts och hur villkoren i finansieringsbeslutet följs.

Forskningsplatsen och den ansvariga ledaren är skyldiga att överlåta till inspektören alla nödvändiga bokförings- och andra handlingar och uppgifter samt att bistå i inspektionen. Både forskningsplatsen och den ansvariga ledaren ska också i övrigt på begäran ge Akademien uppgifter om forskningen och medelsanvändningen.

Den ansvariga ledaren och forskningsplatsen bör utan dröjsmål meddela Akademien om sådana ändringar som påverkar användningen av bidraget, såsom övrig finansiering eller andra inkomster för att genomföra forskningsplanen. Om summan av övrig finansiering eller andra inkomster överstiger den som uppgetts i ansökans kostnadsberäkning kan Akademien förplikta forskningsplatsen att betala tillbaka den del av Akademiens finansiering som överskottet motsvarar.

Om Akademiens finansieringsandel är 100 procent och projektet får inkomster t.ex. på basis av immateriella rättigheter ska den del av inkomsterna som överstiger andelen på 100 procent betalas tillbaka till Akademien. Man kan också minska den från de godtagbara kostnaderna.

Akademien kan besluta att avbryta eller avsluta finansieringen eller bestämma att redan utbetalt bidrag eller en del av det ska återkrävas om det finns skäl att misstänka att den ansvariga ledaren eller forskningsplatsen har

- använt finansieringen för ett annat ändamål än vad den har beviljats för
- lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att inverka på erhållandet av finansieringen, dess belopp eller villkor
- i övrigt brutit mot bestämmelserna om medelsanvändning eller villkoren i finansieringsbeslutet.

Finansiering som beviljats av rådet för strategisk forskning kan avbrytas om projektet i fråga inte uppfyller de mål som ställts för det.

Mottagaren av ett statsunderstöd ska utan dröjsmål betala tillbaka ett bidrag eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Återbetalningen görs på Finlands Akademiens bankkonto:

POHJOLA BANK ABP
IBAN: FI22 5000 0121 5007 70
BIC: OKOYFIHH
SWIFT: POHJOLA BANK PLC HELSINKI FINLAND

Akademins beslutsnummer ska uppges i återbetalningen. Beloppet behöver inte återbetalas om det understiger 10 euro. Om återbetalning och återkrav av statsunderstöd föreskrivs i 5 kap. statsunderstödslagen.

Ränta på återbetalat och återkrävt understöd

I enlighet med 3 § 2 mom. i räntelagen måste mottagaren av ett statsunderstöd från den dag understödet betalas betala en årlig ränta på det belopp som återbetalas eller återkrävs. Räntan är tre procentenheter högre än den i 3 § 2 mom. avsedda räntan. Om understödet inte betalats tillbaka vid den förfallodag som Akademien angett måste mottagaren betala årlig dröjsmålsränta enligt 4 § i räntelagen. Den årliga referens- och dröjsmålsräntan finns på Finlands banks webbplats www.suomenpankki.fi/sv.

10 IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Till immateriella rättigheter räknas bl.a. upphovsrätt, patenträtt, varumärkesrätt, nyttighetsmodellrätt, mönsterrätt, firmanamn rätt, skydd av integrerade kretsar och kretsmönster samt rätt till förädlade växter. Till sin uppbyggnad är immateriella rättigheter en ensamrätt på samma sätt som t.ex. äganderätten. De skyddar antingen kreativ verksamhet (t.ex. upphovsrätt och patent) eller kommersiella symboler (t.ex. varumärkes- och firmanamn rätt).

Vi rekommenderar att finansieringsmottagaren skriftligen (och så snabbt som möjligt efter att finansieringsbeslutet har fattats) kommer överens med projektets parter om ägande- och nyttjanderätten till resultaten av det finansierade projektet. Dessutom ska parterna vid projektets start komma överens om ägande- och nyttjanderätten till det material som ska användas inom projektet. Under punkt 10.1 finns villkor för de projekt som innehåller företagssamarbete.

Vid forskningsplatser där lagen om rätt till uppfinningar vid högskolor tillämpas anses akademifinansierad forskning som avtalsforskning såsom avses i lagen. Enligt lagen har högskolor primär rätt till de uppfinningar som tillkommit i forskning. Vid övriga forskningsplatser tillämpas lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar.

10.1 Samarbete med företag

Om ett akademifinansierat projekt omfattar samarbete med företag gäller ett av följande villkor:

- De resultat av samarbetet som inte ger upphov till immateriella rättigheter får spridas och eventuella immateriella rättigheter som är ett resultat av den verksamhet som forskningsorganisationer eller forskningsinfrastrukturer bedriver tillfaller helt och hållet dessa företag.
- Eventuella immateriella rättigheter som projektet ger upphov till och relaterade tillträdesrättigheter tilldelas de olika samarbetsparterna på ett sätt som korrekt motsvarar deras arbetsblock, bidrag och respektive intressen.
- Forskningsorganisationerna eller forskningsinfrastrukturerna får en ersättning som motsvarar marknadspriset för de immateriella rättigheter som är ett resultat av deras verksamhet

och som förs över på de deltagande företagen. Det absoluta värdet på eventuella bidrag, såväl finansiella som icke-finansiella, från de deltagande företagen till kostnaderna för forskningsorganisationernas eller forskningsinfrastrukturernas verksamhet som resulterade i de berörda immateriella rättigheterna får dras av från den ersättningen.

Om ett akademifinansierat projekt omfattar samarbete med företag förutsätter vi att parterna skriftligen kommer överens om hur kostnaderna, riskerna och resultaten fördelas, hur resultaten sprids och hur de immateriella rättigheterna utnyttjas och delas. Överenskommelsen ska fastställas innan projektet inleds.

11 ÖPPEN VETENSKAP

Akademifinansierade forskningsprojekt (inkl. infrastrukturprojekt) ska i sina vetenskapliga publikationer alltid nämna att forskningen har utförts med finansiering från Finlands Akademi.

Vi förutsätter att akademifinansierade projekt publicerar med open access, dvs. att de gör sina forskningsresultat fritt tillgängliga. Dessutom uppmanar vi att akademifinansierade projekt gör sina forskningsdata och -metoder tillgängliga. Målet är att alla publikationer, data, material, metadata och metoder som forskningen producerar och utnyttjar görs tillgängliga för fortsatt bruk. Forskare ska främja öppen vetenskap med beaktande av forskningsetik och den rättsliga verksamhetsmiljön.

11.1 Open access-publicering

Vi förutsätter att akademifinansierade forskare ser till att publikationer som tagits fram med Akademiens finansiering görs fritt tillgängliga genom *parallellpublicering så att parallella kopior sparas* i maskinläsbart format i lämpliga avgiftsfria arkiv eller databaser.

Vetenskapliga artiklar kan också publiceras i open access-publicationsserier. Då är det utgivaren som svarar för att göra artiklarna fritt tillgängliga. Akademin rekommenderar att forskare publicerar med grön eller gyllene open access.

Grön open access innebär parallellpublicering, dvs. att man förutom att publicera sin forskningsartikel i en traditionell vetenskaplig tidskrift även publicerar artikeln i ett fritt tillgängligt elektroniskt arkiv. Enligt internationell praxis tillåter Akademin en karenstid på högst sex månader för publikationer, förutom inom humaniora och samhällsvetenskaper, där karenstiden är högst tolv månader¹.

Gyllene open access innebär att vetenskapliga artiklar direkt publiceras i rena open access-tidskrifter som är fritt tillgängliga på webben. Då är det utgivaren som svarar för att göra artiklarna tillgängliga omedelbart. I vissa fall betyder det att tidskriften tar ut en publiceringsavgift. Avgiften kan inkluderas i projektets forskningskostnader. Också i detta fall ska parallella kopior sparas i öppna publikationsarkiv.

¹ [European Commission background note on open access to publications and data in Horizon 2020](#)

Vi rekommenderar inte att forskare använder sig av *hybrid open access*. Det innebär att man gör sin artikel tillgänglig via prenumerationsbaserade tidskrifter genom att betala en publiceringsavgift.

11.2 Öppna data

Vi uppmanar att ansvariga ledare för akademifinansierade projekt sparar projektmaterial i och gör det tillgängligt via viktiga nationella eller internationella arkiv eller lagringstjänster. Exempel på sådana arkiv eller tjänster är

- Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv FSD
- språkresurskonsortiet FIN-CLARIN
- tjänster inom Initiativet för öppen vetenskap och forskning:
 - publiceringsplattformen AVAA
 - söktjänsten Etsin
 - lagringstjänsten IDA
- CERNs Zenodo-arkiv
- datalagringstjänsten EUDAT.

Läs mer om open access-publicering och öppna data på vår webbplats: www.aka.fi/sv > Finansiering > God vetenskaplig praxis > Öppen vetenskap.

12 FORSKNINGSETIK

Finlands Akademi förutsätter att man inom all akademifinansierad forskning följer Forskningsetiska delegationens anvisningar *God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland* (se www.tenk.fi).

Forskningsplatsen förbinder sig att meddela Akademiens registratorskontor om en ansvarig ledare eller forskare som beviljats finansiering från Akademien blir föremål för en utredning som gäller brott mot god vetenskaplig praxis.

13 RAPPORTERING

Rapporteringskyldigheten gäller varje finansieringsbeslut som fattas av Finlands Akademi. Den vetenskapliga forskningsrapporten lämnas in av projektets ansvariga ledare. Uppföljningen av medelsanvändningen sker via Akademiens elektroniska informationssystem. Dessa uppgifter kopplas sedan ihop för att möjliggöra jämförelser mellan medelsanvändningen och forskningens resultat. Vid finansieringen för stärkande av universitetens profileringsgrupp utnämner Akademien en uppföljningsgrupp med uppdrag att följa hur profileringsåtgärderna genomförs.

13.1 Forskningsrapport

Projektets ansvariga ledare ska bereda och lämna in till Akademien en forskningsrapport senast den 1 juni året efter finansieringsperiodens utgång. I fråga om ett projekt som fått bidrag för utveckl-

ingsforskning ska den ansvariga ledaren efter finansieringsperiodens slut dessutom lämna in till utrikesministeriet en kopia av de publikationer som producerats med finansiering från Akademin. Om Akademin finansiering söks medan den i beslutet nämnda finansieringsperioden pågår eller efter att perioden gått ut men dock innan forskningsrapporten lämnats in ska den sökande bifoga till sin ansökan en progressrapport för varje beslut om vilket ännu inte rapporterats. En progressrapport ersätter inte forskningsrapporten. Särskilda anvisningar om rapportering finns på webben på www.aka.fi/sv > Finansiering > Rapportering.

Spetsforskningsenheter rapporterar om sin verksamhet en gång om året. Läs mer på webben på www.aka.fi/sv > Finansiering > Rapportering.

13.2 Revisionsberättelse

Om Akademin totala finansieringsbelopp som anges i finansieringsbeslutet för *ett akademiprogramprojekt*, för *en spetsforskningsenhet* eller inom *finansieringen för strategisk forskning* överstiger 1 000 000 euro ska den ansvariga projektledaren lämna till Akademin en revisionsberättelse över medelsanvändningen inom projektet. För finansieringsbeslut om *forskningsinfrastruktur* ska forskningsplatsen och den ansvariga ledaren tillsammans inlämna till Akademin en revisionsberättelse om medelsanvändningen inom projektet. Revisionskyldigheten gäller även alla finansieringsbeslut om stärkande av universitetens profilering, oberoende av finansieringsbeloppet.

Revisionsberättelsen lämnas in då finansieringen för *akademiprogrammet*, *FiDiPro-projektet* eller den *strategiska forskningen* upphör. Revisionsberättelsen för *spetsforskningsenheter* lämnas in efter det tredje och sjätte året av finansieringen.

Revisionsberättelsen ska lämnas in till Akademin registratörskontor inom tre månader från finansieringsperiodens slut.

Revisionsberättelsen kan vid behov begäras skilt.

14 BESTÄMMELSER OM AKADEMINS FINANSIERING

Vid användning, utbetalning och tillsyn av forskningsbidrag följs bl.a.

- statsunderstödslagen
- lagen och förordningen om statsbudgeten
- lagen och förordningen om offentlig upphandling
- statsbudgeten och bestämmelserna om dess tillämpning
- övriga allmänna stadganden och bestämmelser om användning om statliga medel.

Vid forskningsplatsen följs forskningsplatsens interna regler, bestämmelser och anvisningar såvida de inte strider mot de villkor som ställts av Akademin.

BILAGA 1: Ändringar i finansieringsbeslut

(1) Ändring av det nya finansieringsbeslutets årliga belopp

Beskrivning	Man kan ansöka om en ändring av årliga belopp om den ansvariga ledaren inte kan godkänna beslutets årsbeloppsindelning med beaktande av glidningen på 15 procent.
Anvisningar för e-tjänsten	1) Motivera ändringen i fritextfältet 2) Fyll i den ändrade kostnadsberäkningen på sidan <i>Ny kostnadsberäkning</i>
Nödvändiga bilagor	-
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla beslut som fattats enligt totalkostnadsmodellen samt i beslut om mobilitetsstipendier.
När ska man söka?	Ansökan om ändring kan göras inom sex veckor efter beslutet, om inte annat nämns i beslutsmeddelandets särskilda villkor.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Ja
OBS!	Ändringsförslaget får inte överskrida det totalbelopp som Akademien beviljat projektet. Kostnadsberäkningens utgiftsslag är riktgivande och man kan avvika från dem endast om det stöder genomförandet av forskningsplanen. Vid avsevärda avvikelser är det skäl att kontakta föredragande för beslutet. Vid behov kan Akademien höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.
Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademins e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.	

(2) Förlängning av finansieringsperiod

Beskrivning	Man kan ansöka om en förlängning av finansieringsperioden p.g.a. en forskares moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet, värnplikt eller civiltjänst. Finansieringsperioden kan också förlängas p.g.a. andra särskilda skäl, t.ex. långvarig sjukdom.
Anvisningar för e-tjänsten	1) Motivera ändringen i fritextfältet. 2) Fyll i den nya finansieringsperiodens sista dag på sidan <i>Ny kostnadsberäkning</i> . Kom ihåg att uppdatera kostnaderna så att de motsvarar den nya perioden. Ändringsförslaget får inte överskrida det totalbelopp eller den finansieringsandel som Akademien beviljat projektet.
Nödvändiga bilagor	Beslut om befrielse från arbete Bifoga till ansökan en kopia av arbetsgivarens beslut om befrielse från arbete eller något annat arbetsgivarintyg över frånvaron. Av intyget måste framgå frånvarons tidpunkt.

I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla finansieringsbeslut (om inte annat nämns i beslutets särskilda villkor).
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras senast två månader före finansieringsperiodens slut.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Nej
OBS!	<p>En förutsättning är att en vikarie inte har utsetts för forskaren och att forskaren återvänder till projektet under samma finansieringsbeslut.</p> <p>Vårdledighet (också partiell vårdledighet) berättigar till en förlängning på högst ett år per barn.</p> <p>Att man låter bli att använda ett beviljat bidrag utgör inte grund för en förlängning av finansieringsperioden.</p> <p>Vid behov kan Akademin höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.</p>
Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademin e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.	

(3) Tilläggsbidrag (dvs. kompensation)

Beskrivning	Man kan ansöka om <u>tilläggsbidrag</u> för ett projekt p.g.a. en forskares moderskapsledighet eller långvarig sjukdom.
Anvisningar för e-tjänsten	<ol style="list-style-type: none"> 1) Motivera ändringen i fritextfältet. 2) Fyll i ansökan om tilläggsbidrag på sidan <i>Kostnadsberäkning</i>. Finansieringsperioden kan inledas tidigast den dag som ansökan om ändring lämnats in och avslutas senast den 31 december det år då beslutet om ändringen fattats.
Nödvändiga bilagor	<p>Löneintyg</p> <p>Bifoga till ansökan en kopia av arbetsgivarens löneintyg varav framgår de extra projektkostnader som uppkommit p.g.a. moderskapsledigheten eller sjukdomen.</p>
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla beslut som fattats enligt tilläggsbidragsmodellen (t.ex. bidrag för anställning som akademiprofessor, bidrag för anställning som akademiforskare).
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras senast två månader före finansieringsperiodens slut.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Ja
OBS!	Om man ansöker om en förlängning av finansieringsperioden för en forskar-

	<p>anställning, måste det göras med en separat ansökan innan ansökan om tilläggsbidrag.</p> <p>Vid behov kan Akademin höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.</p>
<p>Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademin e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.</p>	

(4) Byte av forskningsplats

Beskrivning	Man kan ansöka om att byta forskningsplats om forskningens ansvariga ledare flyttar till en annan forskningsplats medan finansieringsperioden pågår.
Anvisningar för e-tjänsten	<ol style="list-style-type: none"> 1) Välj om finansiering använts vid den ursprungliga forskningsplatsen (ja/nej). 2) Motivera ändringen i fritextfältet. 3) Fyll i de kostnader som förverkligats vid den ursprungliga forskningsplatsen på sidan <i>Förverkligade kostnader</i>. Uppskatta även de kostnader som ska faktureras för den sista utbetalningsperioden. 4) Fyll i kostnadsberäkningen för den finansiering som flyttas till den nya forskningsplatsen på sidan <i>Ny kostnadsberäkning</i>. <p>I övre hörnet av blanketten finns en tryckknapp med vilken du kan kopiera de resterande kostnaderna. Den totala summan av de förverkligade kostnaderna och den nya kostnadsberäkningen för inte överskrida Akademin finansiering som nämns i det ursprungliga beslutet. Räknaren måste visa andelen som 0, annars kan man inte lämna in ansökan.</p> <p>Koefficienterna för omkostnader och lönebikostnader kan uppdateras enligt den nya forskningsplatsen i de beslut som följer de finansieringsvillkor som trätt i kraft före den 18 juni 2013 (om parterna kommer överens så). Koefficienterna ska alltid uppdateras enligt den nya forskningsplatsen i de beslut som följer de finansieringsvillkor som trätt i kraft den 18 juni 2013 och därefter. Den ansvariga ledaren måste kolla med den nya forskningsplatsen att finansieringen räcker för att genomföra forskningsplanen vid den nya forskningsplatsen.</p>
Nödvändiga bilagor	<ol style="list-style-type: none"> 1) Den ursprungliga forskningsplatsens samtycke Bifoga till ansökan ett fritt formulerat brev med den ursprungliga forskningsplatsens samtycke till bytet. 2) Den nya forskningsplatsens förbindelse Bifoga också ett fritt formulerat brev där den nya forskningsplatsens förbinder sig till att förvalta projektet, till finansieringen och till att följa Akademin villkor för medelsanvändningen.
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla beslut.
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras efter beslutet innan finansieringsperioden börjar och medan finansieringsperioden pågår.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen	Nej (den ursprungliga forskningsplatsen)

efter att ändringsbeslutet fattats?	Ja (den nya forskningsplatsen)
OBS!	<p>Att byta institution eller motsvarande vid ett och samma universitet räknas inte som ett byte av forskningsplats.</p> <p>Bytet av forskningsplats kan inte göras i mitten av en utbetalningsperiod om finansiering har använts. Bytet ska planeras till början av nästa utbetalningsperiod. Det kan alltså göras fr.o.m. januari, maj eller september. Ansökan om ändring kan dock inlämnas också tidigare.</p> <p>Beslutet om att byta forskningsplats fattas efteråt först efter att den ursprungliga forskningsplatsens sista begäran om utbetalning gällande finansieringsbeslutet har lämnats in till Akademin och betalats. Förskott räknas inte som medelsanvändning, eftersom förskott för ett avslutande projekt betalas tillbaka till Akademin.</p> <p>Kontakta Akademin om du behöver mer information.</p> <p>Vid behov kan Akademin höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.</p>
<p>Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademin e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.</p>	

(5) Avstående från forskningsbidrag i sin helhet

Beskrivning	Man kan ansöka om att avstå från ett forskningsbidrag (inkl. lön vid forskaranställning) i sin helhet om man inte vill ta emot finansieringen eller om man vill avstå från finansieringen innan den börjar. Vänligen meddela Akademin omedelbart.
Anvisningar för e-tjänsten	Motivera ändringen i fritextfältet.
Nödvändiga bilagor	-
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla beslut.
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras före finansieringsperioden börjar och under beslutsåret.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Nej
OBS!	<p>Vid behov kan Akademin höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter. Förskott räknas inte som medelsanvändning, eftersom förskott för ett avslutande projekt betalas tillbaka till Akademin.</p>
<p>Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademin e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.</p>	

(6) Avstående från forskningsbidrag medan finansieringsperioden pågår

Beskrivning	Man kan ansöka om att avstå från ett forskningsbidrag medan finansieringsperioden pågår. Akademien ska omedelbart meddelas om en person som beviljats bidrag för forskaranställning inte fortsätter i sin anställning (t.ex. för att hen byter arbetsuppgift). Personen ska också då avstå från finansieringen.
Anvisningar för e-tjänsten	1) Motivera ändringen i fritextfältet. 2) Fyll i den nya finansieringsperiodens sista dag på sidan <i>Förverkligade kostnader</i> . Fyll i de kostnader som förverkligats. Uppskatta även de kostnader som ska faktureras för den sista utbetalningsperioden.
Nödvändiga bilagor	Utredning över förverkligade kostnader Bifoga till ansökan ekonomiförvaltningens utredning över projektets förverkligade kostnader.
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla beslut.
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras medan finansieringsperioden pågår.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Nej
OBS!	Vid behov kan Akademien höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.
Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademiens e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.	

(7) Byte av ansvarig ledare

Beskrivning	Man kan ansöka om att byta projektets ansvariga ledare av exceptionella och motiverade skäl.
Anvisningar för e-tjänsten	Motivera ändringen i fritextfältet.
Nödvändiga bilagor	1) Motiveringsbrev som undertecknats av den tidigare och den nya ansvariga ledaren samt forskningsplatsens samtycke Bifoga till ansökan ett fritt formulerat brev med motiveringar för bytet, undertecknade av den tidigare och den nya ansvariga ledaren, samt forskningsplatsens samtycke till bytet. 2) Publikationsförteckning och meritförteckning för den nya ansvariga ledaren Också bifoga en publikationsförteckning och en meritförteckning för den nya ansvariga ledaren.
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla beslut förutom de som gäller finansiering av personlig lön. Ändringen är således inte möjlig i bidrag för anställningar som akademiprofessor, akademiforskare eller forskardoktor och inte heller i personliga

	stipendier.
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras medan finansieringsperioden pågår.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Ja
OBS!	Om den ansvariga ledaren tar ledigt från sitt jobb, men ändå fortsätter att leda projektet, måste ledaren komma överens med forskningsplatsen om en ställföreträdare. Akademin måste få ett dokument som visar vem ställföreträdaren är och hur projektet kommer att förvaltas. Den nya ansvariga ledaren måste ha registrerat sig i Akademin e-tjänst. Vid behov kan Akademin höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.
Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademin e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.	

(8) Ändring av beslutsvillkor eller användningsändamål, väsentlig ändring i forskningsplan

Beskrivning	1) Beslutsvillkoren eller användningsändamålet kan ändras endast av särskilda skäl. 2) Forskningsplanen kan ändras endast av särskilda skäl om det är fråga om en väsentlig ändring.
Anvisningar för e-tjänsten	Motivera ändringen i fritextfältet.
Nödvändiga bilagor	Bilagorna bestäms från fall till fall.
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i alla beslut.
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras medan finansieringsperioden pågår.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Ja
OBS!	Kontakta alltid först Akademin för att få mer information. Vid behov kan Akademin höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.
Ansökan om ändring lämnas in av projektets ansvariga ledare i Akademin e-tjänst. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen.	

(9) Ändring av finansieringsandelarna av delprojekt i konsortium (preliminära anvisningar)

Beskrivning	Akademien kan ge lov att ändra på finansieringsandelarna av delprojekt i ett konsortium. Konsortiets sammanlagda finansiering får dock inte ändra.
Anvisningar för e-tjänsten	Noggrannare anvisningar om hur ansökan görs i e-tjänsten ges senare.
Nödvändiga bilagor	<p>1) Samtycke av forskningsplatsen för det delprojekt som avstår från finansiering</p> <p>Bifoga till ansökan ett fritt formulerat brev med den ursprungliga forskningsplatsens och den ansvariga ledarens samtycke till ändringen.</p> <p>2) Förbindelse av forskningsplatsen för det delprojekt som mottar finansiering</p> <p>Bifoga också ett fritt formulerat brev där forskningsplatsens förbinder sig till att förvalta projektet, till finansieringen och till att följa Akademiens villkor för medelsanvändningen.</p>
I vilka fall är ändringen möjlig?	Ändringen är möjlig i beslut om finansiering för spetsforskningsenheter, akademiprogram, forskningsinfrastruktur och strategisk forskning.
När ska man söka?	Ansökan om ändring ska göras efter beslutet innan finansieringsperioden börjar och medan finansieringsperioden pågår.
Behöver man ett elektroniskt godkännande av forskningsplatsen efter att ändringsbeslutet fattats?	Ja
OBS!	<p>Ändringsbeslutet kan inte fattas i mitten av en utbetalningsperiod om finansiering har använts. Ansökan ska tajmas till början av nästa utbetalningsperiod: 1.1–30.4, 1.5–31.8 eller 1.9–31.12. Ändringen är alltså möjlig fr.o.m. den 1 januari, den 1 maj eller den 1 september.</p> <p>Beslutet om att ändra på finansieringsandelarna fattas efteråt först efter att den ursprungliga forskningsplatsens begäran om utbetalning (för pågående utbetalningsperiod) gällande finansieringsbeslutet har lämnats in till Akademin och betalats. Förskott räknas inte som medelsanvändning, eftersom förskott för ett avslutande projekt betalas tillbaka till Akademin.</p> <p>Kontakta Akademin om du behöver mer information.</p> <p>Vid behov kan Akademin höra forskningsplatsen eller andra parter innan beslutet fattas. Behandlingen av ansökan om ändring kan även på andra sätt skilja sig från det som beskrivs här beroende på bestämmelserna i förvaltningslagen eller andra föreskrifter.</p>
Ansökan om ändring lämnas in av konsortiets ansvariga ledare i Akademiens e-tjänst med delprojektledarens/ledarnas samtycke. I särskilda fall kan den också lämnas in av forskningsplatsen eller någon annan part i enlighet med förvaltningslagen. Dessa anvisningar är preliminära och preciseras eventuellt senare.	